

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus täitis seaduselünga lapsele puude määramisel

Riigikohus täitis seaduselünga lapsele puude määramisel

18. oktoober 2021

Riigikohus selgitas täna avaldatud otsuses, et lapsele saab määrata puude raskusastme, kui ta vajab ravitoimingute tegemisel püsivalt kõrvalabi või juhendamist, mille puudumine ohustaks tema elu või tervist.

Kohtus oli arutusel puude raskusastme määramine lapsele, kes põeb kroonilist haigust. Haiguse tõttu peab laps vanema sõnul tegema iga päev füsioterapeudi määratud harjutusi ja kasutama ravimi sissehingamiseks vähemalt kaks korda päevas inhalaatorit. Nendeks tegevusteks vajab laps vanema väitel ka kõrvalist abi ja juhendamist.

Vaidluse all oli küsimus, kas puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus üldse võimaldab tuvastada puude raskusastet lapsel, kes vajab kõrvalabi ja juhendamist ravitoimingute tegemisel.

Sotsiaalkindlustusamet (SKA) jättis puude raskusastme tuvastamise taotluse rahuldamata, sest seaduse järgi määratakse puude raskusaste ainult siis, kui laps vajab eakaaslastest suuremat kõrvalabi või juhendamist liikumisel, riietumisel, hügieenitoimingute tegemisel, söömisel ja suhtlemisel. Kõige sellega sai laps iseseisvalt hakkama. Kuna raviga seotud tegevusi pole seaduses mainitud, ei hinnanud SKA väiteid, et lapsel on vaja kõrvalabi ja juhendamist just ravitoiminguteks.

Halduskohus jättis kaebuse SKA tegevuse peale rahuldamata, kuid ringkonnakohus kohustas ametit taotlust uuesti läbi vaatama. Riigikohtu halduskolleegium jättis oma tänase otsusega SKA kassatsioonkaebuse rahuldamata, aga täiendas ringkonnakohtu otsuse põhjendusi.

Riigikohus märkis, et puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses pole tõepoolest sätet, mis võimaldaks tuvastada puude raskusastet, kui alla 16-aastane laps või vanaduspensioni eas inimene vajab kõrvalabi või juhendamist ravitoiminguteks. Kohtu hinnangul pole see siiski seadusandja teadlik valik, vaid tegemist on seaduse lüngaga.

Kolleegium kasutas selle lünga täitmiseks analoogiat kõrvalabi või juhendamise vajadusega söömisel. Nii söömisel kui ka ravitoimingute tegemisel on kõrvalabi vajalik puudega inimese esmaste eluvajaduste rahuldamiseks ja ilma selleta võib tema elu või tervis ohtu sattuda.

Puude raskusastme tuvastamisel pole määrav, et lapse tervislik seisund on hetkel tänu juba osutatavale kõrvalabile või juhendamisele stabiilne. Oluline on hinnata püsiva kõrvalabi või juhendamise vajaduse intensiivsust, samuti selle puudumise või ära jäämise võimalikke tagajärgi ning prognoosida kõrvalabi ja juhendamise vajaduse edasist kestust. Seaduse järgi on lühim aeg, milleks saab tuvastada puude raskusastme, kuus kuud.

Riigikohus käsitles ka kõrvalabi ja juhendamise erinevust järelevalvest, sest need on puude raskusastme

tuvastamisel erinevad alused. Kui laps ei oska ega suuda vajalikke ravitoiminguid teha ning vajab selleks kõrvalabi või juhendamist, siis võib kõne alla tulla puude raskusastme tuvastamine kõrvalabi või juhendamise vajaduse tõttu. Kui laps üldjuhul oskab ja suudab ravitoiminguid ise teha, siis võib kõne alla tulla puude raskusastme tuvastamine järelevalve vajaduse tõttu.

Otsusega saab tutvuda siin [1].

Iris Raudsik
Kommunikatsioonispetsialist
Riigikohus
iris [dot] raudsik@riigikohus [dot] ee
+372 7309 025

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-taitis-seaduselunga-lapsele-puude-maaramisel>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-20-130/42>